

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju w dniu 18 stycznia 2016r. w sprawie sygn. akt II K 972/15 wydał wyrok łączny z wniosku obrońcy Ł. S., skazanego następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 23 czerwca 2006 roku sygn. akt II K 602/05 za przestępstwa:

- z art. 279 §1 kk i inne popełnione w dniu 4 listopada 2005 roku, na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, kara grzywny 50 stawek dziennych po 20 zł każda,

- z art. 178a §1 kk i inne popełnione w dniu 4 listopada 2005 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat

orzeczono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby wynoszący 4 lata. Postanowieniem z dnia 9 września 2009 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

II. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 29 kwietnia 2008 roku sygn. akt VI K 979/07 za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 30 marca 2007 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby. Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2010 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

III. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z 2 kwietnia 2009 roku sygn. akt VI K 20/09 za przestępstwo z art. 207 §1 kk popełnione w okresie od 2005 roku do 5 listopada 2008 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Postanowieniem z dnia 2 lutego 2012 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

IV. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 17 kwietnia 2009 roku sygn. akt VI K 618/07 za przestępstwo z art. 244 kk i inne popełnione w dniu 2 czerwca 2007 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2012 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

V. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 18 marca 2010 roku sygn. akt II K 400/09 za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 25 października 2008 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2012 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

VI. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 28 kwietnia 2010 roku sygn. akt II K 134/09 za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 5 grudnia 2008 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2012 roku karę pozbawienia wolności zarządzono do wykonania.

VII. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 6 marca 2012 roku sygn. akt II K 191/12 za przestępstwo z art. 190 §1 kk i inne popełnione w okresie od marca 2011 roku do listopada 2011 rpk na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 15 złotych każda.

VIII. Sądu Rejonowego w Żorach z 10 stycznia 2012 roku sygn. akt II K 728/09 za przestępstwo z art. 177 §2 kk i inne popełnione w dniu 24 maja 2009 roku na karę 5 lat pozbawienia wolności, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na zawsze.

IX. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z 12 lutego 2014 roku sygn. akt II K 1267/12 za przestępstwo z art. 209 §1 kk popełnione w okresie od października 2011 roku do lutego 2012 roku na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 §1 i 2 kk w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.02.2015r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw Sąd wymierzył skazanemu karę łączną 2 lata pozbawienia wolności obejmującą kary orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt VI K 979/07 z dnia 29.04.2008r.,
- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt VI K 618/07 z dnia 17.04.2009r.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 §1 i 2 kk w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.02.2015r. o zmianie ustawy kk oraz niektórych innych ustaw Sąd wymierzył skazanemu karę łączną 2 lata pozbawienia wolności obejmującą kary orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt VI K 20/09 z dnia 02.04.2009r.,
- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 400/09 z dnia 18.03.2010r.,
- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 134/10 z dnia 28.04.2010r.

Sąd orzekł, iż pozostałe rozstrzygnięcia, a nieobjęte wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu.

Na podstawie art. 572 kpk Sąd umorzył postępowanie co do wyroków:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 602/05 z dnia 23.06.2006r.,
- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 06.03.2012r. z dnia 10.12.2013r.,
- Sądu Rejonowego w Żorach sygn. akt II K 191/12 z dnia 06.03.2012r.,
- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 1267/12 z dnia 13.02.2014r

Na zasadzie art. 29 ustawy o adwokaturze Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. S. P. kwotę 240,00 złotych + 23% VAT tytułem obrony z urzędu oraz zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych i opłaty, przejmując je w całości na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację wniosła obrońca skazanego. Zaskarżyła ona powyższy wyrok w całości i zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na błędnej i dowolnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego skutkującego przyjęciem, że jedynie pięć wyroków nadaje się do połączenia, co w konsekwencji skutkowało umorzeniem w pozostałym zakresie (w stosunku do 4 wyroków wymienionych w pkt 4 wyroku),
- błędną ocenę zachowania skazanego w zakładzie karnym, które w ocenie Sądu nie zasługiwało na zastosowanie zasady pełnej absorpcji, pomimo, iż skazany posiada bardzo dobrą opinie Dyrektora Zakładu Karnego, posiada pozytywną prognozę penitencjarną, był kilkanaście razy nagradzany, pracuje, a zachowanie skazanego oceniono na poziomie regulaminowym.

Podnosząc powyższe zarzuty na zasadzie art. 437 kpk skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku I instancji poprzez połączenie większej liczby wyroków z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, zwolnienie skazanego od kosztów postępowania za II Instancję oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej obrony z urzędu za II Instancję według

norm przepisanych, względnie o zmianę wyroki w zakresie wymierzonej kary łącznej poprzez zastosowanie zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

wprawdzie zarzuty obrońcy skazanego nie zasługują na uwzględnienie, jednakże w konsekwencji wniesienia apelacji konieczne stało się dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w punktach 1, 2 i 4.

Na wstępie trzeba wskazać, iż wszystkie wyroki skazanego uprawomocniły się przez datą 1 lipca 2015r., a zatem zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – kodeks karny oraz niektórych innych ustaw w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kary łącznej w wersji obowiązującej przed 1 lipca 2015r. Zgodnie zaś z art. 85 kk w wersji sprzed 1 lipca 2015r. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przedstawił konfigurację wszystkich wyroków zapadłych wobec skazanego Ł. S.. Żaden z czynów, za popełnienie których został skazany Ł. S. nie został popełniony przed wydaniem wobec niego wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 23 czerwca 2006 roku w sprawie sygn. akt II K 602/05 i dlatego też brak jest podstaw by wyrok ten został objęty wyrokiem łącznym .

Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy zaskarżonym wyrokiem łącznym w sposób prawidłowy utworzył dwa ciągi przestępstw, z których jeden, opisany w pkt 1 zaskarżonego wyroku, obejmuje wyroki Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju zapadłe w sprawach o sygn. akt VI K 979/07 (z dnia 29.04.2008r.) oraz VI K 618/07 (z dnia 17.04.2009r.), a drugi ciąg przestępstw, opisany w punkcie 2, obejmuje wyroki: Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju zapadłe w sprawach o sygn. akt VI K 20/09 (z dnia 02.04.2009r.), II K 400/09 (z dnia 18.03.2010r.) i II K 134/10 (z dnia 28.04.2010r.). Sąd podziela twierdzenia Sądu Rejonowego odnośnie ciągów przestępstw opisanych w punktach 1. i 2. wyroku łącznego, albowiem istotnie zachodzą warunki do połączenia kar jednostkowych pozbawienia wolności ze wskazanych wyżej wyroków Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju. Należało jednak z podstawy prawnej wymiaru kary wyeliminować §2 art. 86 kk, albowiem Sąd Rejonowy nie łączył grzywien i powoływanie przepisu art. 86 §2 kk jest zbędne.

Mając na uwadze, iż Sąd w ogóle nie rozstrzygnął kwestii zaliczenia okresów rzeczywistego pozbawienia wolności, konieczne było dokonanie zmian w tym zakresie poprzez zaliczenie w punkcie 1. wyroku kary łącznej okresu pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju o sygn. akt VI K 979/07 od dnia 14 stycznia 2011r. do dnia 12 lutego 2011r. oraz na poczet orzeczonej w punkcie 2. kary łącznej okresu pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt VI K 20/09 od dnia 15 lipca 2012r. do dnia 15 lipca 2013r.

Konieczne również było dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku łącznego w punkcie 4. z uwagi na zaistniałe oczywiste błędy co do dat i sygnatur wyroków, co do których na zasadzie art. 572 kpk Sąd Rejonowy zasadnie postępowanie umorzył. Analiza akt sprawy pozwala na wskazanie, iż umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego dotyczy następujących wyroków: Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 23 czerwca 2006r o sygn. akt II K 602/05, Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 6 marca

2012r. o sygn. akt II K 191/12, Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 10 stycznia 2012r. o sygn.

akt II K 728/09 oraz Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 13 lutego 2014r. o sygn. akt II K 1267/12.

W pozostałym zakresie należało zaskarżony wyrok łączny utrzymać w mocy. Jak już wyżej wskazano, mając na uwadze wszystkie zapadłe wobec skazanego Ł. S., możliwe było, tak jak uczynił to Sąd Rejonowy, ustalenie istnienia dwóch ciągów przestępstw, tj. jednego obejmującego wyroki Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju zapadłe w sprawach o sygn. akt VI K 979/07 (z dnia 29.04.2008r.) oraz VI K 618/07 (z dnia 17.04.2009r.) i drugiego obejmującego wyroki:

Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju zapadłe w sprawach o sygn. akt VI K 20/09 (z dnia 02.04.2009r.), II K 400/09 (z dnia 18.03.2010r.) i II K 134/10 (z dnia 28.04.2010r.).

Co do pozostałych wyroków brak jest podstaw do objęcia ich wyrokiem łącznym i wydania jednej kary łącznej.

Wskazać należy, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 10 stycznia 2012r. (sygn. akt II K7 28/09) za przestępstwo popełnione w dniu 24 maja 2009r. Ł. S. został skazany na karę 5 lat pozbawienia wolności. Czyn ten wprawdzie został popełniony zanim zapadł chronologicznie wcześniejszy wyrok w sprawie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju sygn. akt II K 191/12 z dnia 6 marca 2012r., jednakże wyrokiem tym orzeczono skazanemu karę grzywny, a grzywna nie podlega łączeniu z karą pozbawienia wolności. Nie można również połączyć kary pozbawienia wolności orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 13 lutego 2014r. sygn. akt II K 1267/12, albowiem czyn ten został popełniony w okresie od października 2011r. do lutego 2012r., a więc po wydaniu uprzedniego wyroku, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 10 stycznia 2012r.

W myśl art. 85 k.k. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną biorąc za podstawę, kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Wymierzenie kary łącznej w wyroku łącznym uzależnione jest od spełnienia przesłanek z art. 85 k.k. Zgodnie z tym przepisem sąd orzeka karę łączną wówczas, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich i wymierzono mu za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Jednym z warunków wymierzenia kary łącznej są więc kary tego samego rodzaju orzeczone za pozostające w zbiegu przestępstwa (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KK 435/13).

Wskazać należy na brak swobody sądu orzekającego w przedmiocie wyroku łącznego w konfigurowaniu układu wyroków skazujących. W kwestii tej wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lutego 2013r., V KK 234/12 wskazując, iż Sąd orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie ma swobody w konfigurowaniu takiego układu wyroków skazujących, aby efekt tego był np. jak najkorzystniejszy dla skazanego, lecz dobór wyroków będących przesłanką wymiaru kary łącznej uwarunkowany jest istnieniem cezury czasowej - datą wydania chronologicznie pierwszego (choćby nieprawomocnego) wyroku za "któreśkolwiek z tych przestępstw" (art. 85 k.k.).

W odniesieniu do orzeczonych kar łącznych wskazać należy, iż dokonując wymiaru kary łącznej Sąd Rejonowy zasadnie wziął pod uwagę warunki i właściwości osobiste skazanego wskazane w opinii Dyrektora Zakładu Karnego, jego dotychczasową wielokrotną karalność, czas na przestrzeni którego dopuszczał się popełniania czynów zabronionych, a także fakt, iż czyny, za które został skazany należą do tej samej czy innej grupy przestępstw. Zasadnie również Sąd miał na uwadze by orzeczone kary łączne realizowały zasady zarówno w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej poprzez kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa. Wprawdzie z opinii Dyrektora Zakładu Karnego w C. wynika, iż zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności jest dobre, jednakże okoliczności tej nie należy przeceniać i nadmiernie premiować przy określaniu wymiaru kary łącznej. Skazany jest bowiem niepoprawny, nie wykorzystywał danych mu szans w postaci kar orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i popełniał przestępstwa w zbliżonym czasie kiedy zapadały kolejne wyroki. Orzeczone przez Sąd Rejonowy kary łączne są karami wyważonymi i sprawiedliwymi, i nie uzasadniają ingerencji Sądu Odwoławczego.

Należy mieć na względzie, iż celem kary łącznej nie jest premiowanie osoby wielokrotnie łamiącej porządek prawny lecz zapewnienie racjonalnego stosowania kar i środków karnych przez likwidację w postępowaniu wykonawczym ich swoistej, wynikającej z kilkakrotnych skazań, konkurencji.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie wskazanym w apelacji obrońcy skazanego czy też uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Konieczne za to stało się dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w punktach 1 i 2 poprzez wyeliminowanie z podstawy wymiaru kary §2 art. 86 kk, zaliczenie na poczet orzeczonych w pkt 1 i 2 wyroku

łącnego kar już odbytych we wskazyanych sprawach oraz w pkt 4. Wskazanie prawidłowych dat i sygnatur wyroków co do których postępowanie o wydanie wyroku łącnego należało umorzyć. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Mając na uwadze, iż skazany w postępowaniu odwoławczym był reprezentowany przez obrońcę z urzędu, zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. P. kwotę łącznie 147,60 złotych tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu. Po myśli art. 624 §1 kpk zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO Jacek Myśliwiec

SSO Sławomir Klekocki SSO Lucyna Pradelska-Staniczek (spr.)